

Boldog IV. Károly

Születése: 1887. augusztus 17., Persenbeug

Halála: 1922. április 1., Funchal

Boldoggá avatása: 2004. október 3., Róma
(Szent II. János Pál pápa)

Ünnepe: október 21.

"ISTEN AZT KÉRI TŐLEM,
HOGY ÁLDOZZAM FEL AZ
ÉLETEMET A RÁM BÍZOT-
TAKÉRT. AZÉRT KELL SZEN-
VEDNEM, HOGY NÉPEIM ÚJRA
EGYMÁSRA TALÁLJANAK."

A száműzött király

Károlynak nagy szerencséje volt, mert olyan lányt vehetett feleségül, akit nagyon szeretett, és aki aztán élete végéig a társa maradt. Talán több is volt ez, mint pusztán szerencse: az isteni Gondviselés műve. Ugyanis abban az időben egy ilyen magas rangú személy, mint Károly főherceg – vagy ahogy a magyarok nevezték, királyi herceg –, nem vehetett feleségül akárkit. Mivel uralkodói család tagja volt – Ferenc József osztrák császár és magyar király rokonságához tartozott –, elvárták, hogy olyan felesége legyen, aki maga is valamelyik uralkodói családból származik. Bourbon-Pármai Zita hercegnő, aki Károly felesége lett, éppen ilyen volt, mindenki nagyon örült tehát a házasságuknak. Különösen Ferenc József, az öreg császár és király, aki maga is részt vett az esküvőn, és igen nagyra tartotta ezeket a hagyományokat. Ezért is bosszantotta, hogy az unokaöccse, Ferenc Ferdinánd, aki a halála után a trónt majd örökölhette tőle, nem jól házasodott – legalábbis e régi szabályok szerint. Vagyis nem uralkodóházból származó hercegnőt vett feleségül, hanem „csak” grófnőt... A régi szabályokból az következett,

az abban az időben az ilyen magas rangú családokban szokás volt. Egyszer egy nagy ünnepségen vettek részt, amikor Zita egyszer csak megszólalt: „Most sietnem kell haza, mert éhes a kisfiam, és meg kell szoptatnom.” A vendégek csak akkor csodálkoztak el még jobban, amikor látták, hogy Károly is hazamegy a feleségével együtt.

Az is szokatlan volt, hogy kevesebb pénzt költöttek fényűzésre – vadászatokra, bálókra és egyebekre –, mint főúri barátaik és rokonaik, viszont többet foglalkoztak a szegény sorban élő vagy beteg emberekkel. Nemcsak pénzzel támogatták őket, de arra is figyeltek, hogy ha a főhercegi háztartásnak volt szüksége valamire, akkor a kisebb, szegényebb boltokból, rászoruló emberektől is vásároltassanak. Ekkoriban kezdett Zita is magyarul tanulni. A későbbiekben született gyermekeik mellé is mindig magyar nevelőt is fogadott, hogy – miként annak idején Károly – ne csak beszélni, hanem érezni is megtanuljanak magyarul.

Úgy három év telt el az esküvő után, amikor a gonosz erők igazán megmutatkoztak. Ferenc Ferdinánd és a felesége váratlanul meghalt: egy merénylő pisztollyal agyonlőtte mindkettőjüket. Utána kitört a világháború. Károly így már kétségtelenül trónörökös lett, rá várt a feladat, hogy egyszer majd Ausztria és Magyarország uralkodója legyen. Ráadásul mindjárt egy háborúban álló birodalom örököse lett.

Az ifjú főherceg akkor katonatisztként szolgálta a birodalmat, ahogy egykor apja is – ez általános szokás volt a magas rangú főurak között. Most, a háborús időkben,

trónörökösként az egyik fő feladata az volt, hogy az öreg császár és király nevében elmenjen azokhoz a csapatokhoz, melyek harcban álltak az ellenséggel. Átadta a kitüntetések a legbátrabb katonáknak, és mindenkit alaposan kikérdezett. A saját szemével akarta látni és a saját fülével akarta hallani, hogyan élnek és halnak a katonák. És mindaz, amit látott és hallott, nagyon szomorú volt. Pedig a háború elején sok fiatalember még lelkesen indult a csatába. Büszkén masíroztak egyenruhájukban, szüleik és rokonaik pedig lelkesen integettek utánuk, amikor a katonák vonatra szálltak, és elindultak a távoli harcmezők felé.

Régen volt már háború a világnak ezen a táján, így a fiatalok valami férfias kalandnak képzeltek a csatákat, s nem gondoltak bele, milyen szenvedésekkel jár egy háború. Arra pedig végképp nem gondoltak, hogy hosszú éveken át fog tartani. Azokat a régi harcokat, amikre a legidősebbek még emlékezhetek, többnyire kardokkal vívták, esetleg lóhátról, és csak néha-néha pukkant el egy-egy puska vagy ágyú. De ebben az új háborúban már szörnyű gépezeteket vetettek be, borzalmas erejű aknák robbantak, órákon át bombák záporoztak, mérgező gázok lepték el a harcmezőt és a lövészárkokat.

Károly trónörökös mindezt pontosan látta, és elhatározta, hogy mindent meg fog tenni a háború befejezéséért, amit csak tud. Addig is igyekezett sokat beszélgetni a katonákkal, és erősíteni bennük a reményt. Mindenütt

útjára az embertelen kommunista eszmék nevében, Nyugaton, Németországban pedig – Vilmos császár elűzése után nem sokkal – az ugyancsak embertelen eszméket hirdető nemzetiszocialisták kerültek hatalomra, és kirobbantották az újabb világháborút. A két új gonosz birodalom között pedig ott maradt a sok kicsi, gyöngé ország, Károly egykori birodalmának szétesett maradéka. Ezek már nemigen dönthettek szabadon, hogy mi lesz a sorsuk; vagy az egyik, vagy a másik gonoszhoz csatlakozhattak...

Ezekben az országokban – így a megcsonkított kis-Magyarországon is – azok az emberek őrizték az igazságot a jövő számára, akik a maguk életében ellenálltak a gonosznak, hűségesek maradtak az isteni tanításhoz és Jézus Krisztus Egyházához. Ilyen ember volt Boldog IV. Károly király, a magyarok ezeddig utolsó uralkodója, és utána még mások is, akikről ebben a könyvben is szó lesz.

Fedezzétek fel IV. Károly király életének emlékeit!

Sopronban a Petőfi tér és a Pejachevich köz sarkán áll az a klasszicista stílusú épület, ami eredetileg a Pejachevich-grófok palotája volt, és ahol gyerekkorában Károly néhány évig lakott. Itt kezdte megtanulni a magyar nyelvet, itt kezdett ismerkedni a magyar versekkel és dalokkal. Ennek emlékét ma a képen látható tábla őrzi a ház falán.

A király holttestét Madeira fővárosában, Funchalban – pontosabban az ahhoz közeli, Monte nevű kis faluban – helyezték örök nyugalomra. Vaskoporsója a Miasszonyunk (Nossa Senhora) templom oldalkápolnájában látható. Sírját mindig sok virág díszíti, nagy ritkán magyar utazók is eljutnak ide. A templom elé az uralkodónak egész alakos szobrot is állítottak.

A fekete-fehér fotó IV. Károly koronázása alkalmából, az uralkodói eskü letételekor készült a budavári Szentháromság-szobornál, mely ma is a helyén áll. A másik fénykép a koronázásnak helyet adó Budavári Nagyboldogasszony Templomot (Mátyás-templomot) is mutatja, mai, szépen felújított állapotában.

2013 óta látogatható a budapesti Szent István bazilikában az a herma, mely a boldoggá avatott király ereklyéjét – bordacsontjának egy 9 cm-es darabját – tartalmazza. A Babusa János szobrászművész által bronzból készített herma a Szent István Rend nagymesterének járó lovagi öltözetben ábrázolja Károlyt. Magyarország számos más templomában – többek közt a budavári Nagyboldogasszony Koronázó Főtemplomban – is látható hasonló ereklyetartó a koporsóból még 2004-ben kiemelt két bordacsont egy-egy részdarabjával.